

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

INFORMACINIS BIULETENIS Nr.1 (349) 2024 SAUSIS

Broniaus Rudžio „Dėja vu papier“

IŠ SAUSIO MĖNESIO PARODŲ AKADEMIJOJE

„Zoetropas II“

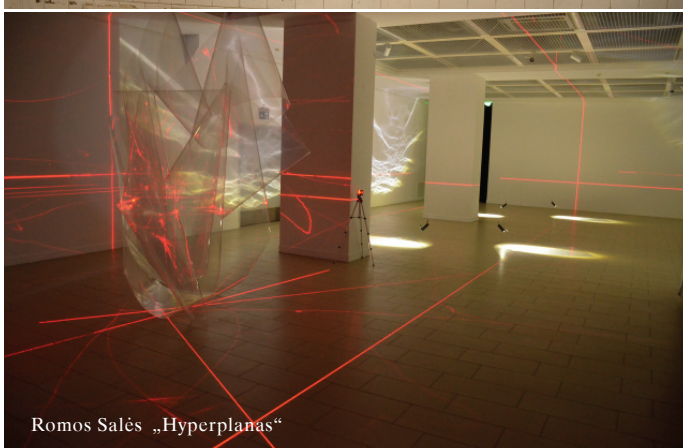
Viktorios Terežios Jurkovskos „Grandpa Approves“

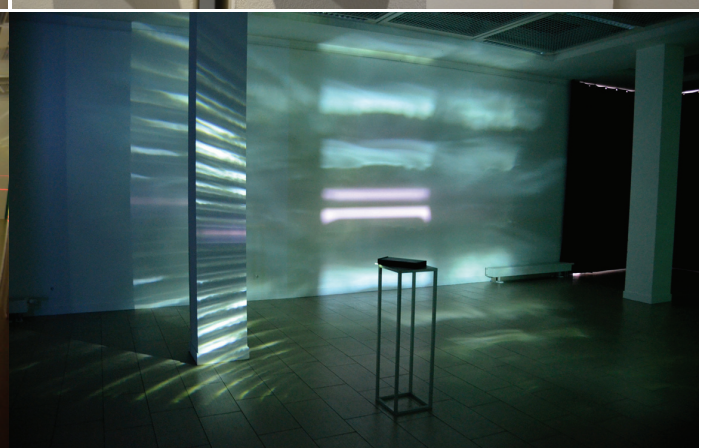
Luko Pavidonio „(Iš)Laikymas. Bus / Yra / Buvo“

Polinos Verbytskos „Autsaideris“

Romos Salės „Hyperplanas“

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS KRONIKA

Sausis

- 9 d. Galerijoje „Akademija“ atidaroma Devos Bartninkaitės, Sinaimos Kontautės ir Marijos Žiemytės paroda „Zoetropas II“
- 11 d. „Titanike“ atidaroma Broniaus Rudžio piešinių paroda „Dėja vu papier“
- 11 d. Telšių galerijoje atidaromos dvi parodos: kūrėjos, juvelyrės Jorūnės Erminienės personalinė objektų paroda „Pagarba galima“ ir VDA Telšių fakulteto studentų paroda, taip pat vyksta dr. Daivos Bartušienės paskaita „Diagnozė: mokslo, meno ir gyvenimo sintezė“
- 12 d. Galerijoje „5 malūnai“ atidaroma Polinos Verbytskos (Ukraina) paroda „Autsaideris“
- 13 d. Prasideda Medijų meno pagrindų, fotografijos ir video meno kursai
- 15 d. VDA „Lauko expo“ atidaroma Rūtos Šipalytės paroda „Silicio namai“
- 15–19 d. VDA vyksta tarptautinės KUNO tinklo dirbtuvės „Intersections – Streaming and performance art“
- 16 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma Viktorios Terezios Jurkovskos (Slovakija) paroda „Grandpa Approves (Senelis – už)“
- 18 d. Kauno „Žalgirio“ arenoje vyksta „Aukštųjų mokyklų mugė 2024“, kurioje dalyvauja ir VDA,

Iš Broniaus Rudžio parodos atidarymo

Prie VDA stando „Aukštųjų mokyklų mugėje 2024“

Tarptautinės KUNO tinklo dirbtuvėse

FOTOTEKA

Daugiau nei prieš dešimt metų, 2013-ųjų spalį Lietuvoje viešėjo Danijos karalystės kronprincas Frederikas. Aukštasis svečias apsilankė ir Vilniaus dailės akademijoje, kur spalio 8 d. dalyvavo danų dailės parodos atidaryme „Titanike“. Šių metų pradžioje karalienei Margaritai II atsisakius sosto, sausio 14 d. Frederikas tapo naujuoju Danijos karaliumi. *V. Jankausko nuotrauka*

AKADEMIJOS ŽMONĖS

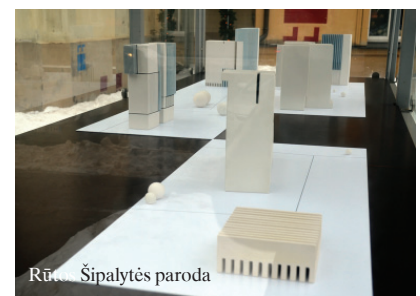

Buvęs VDA leidyklos spaustuovės vedėjas Valdemaras Stefanovičius. *V. Jankausko nuotr.*

pristatanti visuose fakultetuose (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Telšių) esančias programas

- 18 d. „Titanike“ atidaroma Romos Salės (Romos Mikalauskytės) paroda „Hyperplanas“
- 24 d. Tamošaičių galerijoje atidaroma biržietės tautodailininkės Sigutės Kiaulėnienės lėlių paroda
- 26 d. Galerijoje „Meno parkas“ atidaroma prof. Žygimanto Augustino paroda „Sirenes et pax“
- 27–28 d. Nidos meno kolonijos rezidenciniai menininkai atveria lankyto-

- jams savo studijas
- 30 d. Ekspozicijų erdveje „Kreatoriumas“ atidaroma Luko Pavilonio kintanti paroda „(IŠ) LAIKYMAS.BUS/YRA/BUVO“
- 31 d. Vilniaus vaikų ir jaunimo meno galerijoje atidaroma Vido Poškaus paroda „Karalius – nuogas“

Rūtos Šipalytės paroda

Sigutės Kiaulėnienės lėlių parodoje

in memoriam

Valentas Cibulskas

1957 12 12 – 2024 01 30

Ši žinia buvo labai netikėta. Išėjo Valentas... Kuklus, geraširdis, visada linkęs padėti kolega, ilgametis mūsų bendruomenės narys, tikras senbuvis, paskyręs Vilniaus dailės akademijai daugiau kaip keturis gyvenimo dešimtmečius. Manė su Valentu asmeninė pažintis sicjo nuo kaimynystės VDA bendrabutyje laikų, teko kartu dirbuotis prie leidžiamų knygų, dalyvauti renginiuose.

Į Vilnių jis atvyko iš Ignalinos krašto, Mielagėnų, 1977–1982 m. studijavo tuometiniame Valstybiniame dailės institute meno istoriją ir teoriją. Paskutiniams studijų metais buvo priimtas jaunesniojo moksliniu bendradarbiu į „LTSR Kultūros paminklų sąvado“ rengimo grupę ir dirbo joje iki 1990-ųjų (su 1982–

1984 m. pertrauka, kai buvo pašauktas atlikti privalomą karinę tarnybą). Be to, 1986–1987, 1990 m. dėstė kaip valandininkas Meno istorijos ir teorijos katedroje visuotinę taikomosios-dekoratyvinės dailės istoriją. Nuo 1990 m. sausio perėjo dirbti į VDA metodinę laboratoriją inžinieriumi, buvo Mokslo ir kūrybos skyriaus kūrybinių darbų organizavimo grupės inžinieriumi, Kūrybos-informacijos centro moksliniu bendradarbiu... 1994 m. įkūrus VDA muziejų, V. Cibulskas dirbo jo vedėju (1994, 1996–1997 m.), vedėjo pavaduotoju, vyr. metodininku, daugiau nei dešimtį metų – vyr. fondų (rinkinių) saugotoju, galiausiai nuo 2011 m. – eksponatų prižiūrėtoju, parodų konsultantu. 2022 m. išėjęs užtarnauto poilsio, liko dirbti puse etato.

Nuo pat studijų metų Valentas Cibulskas užsirekomendavo kaip kruopštus ir atidus mūsų dailės paveldo tyrėjas. Jau savo diplominiam darbui pasirinkęs temą „Bidermejerio baldai Lietuvoje“, jis ir vėliau daugelį metų domėjosi taikomąja-dekoratyvine daile, paskelbė visą eilę vertingų publikacijų šia tema. Taip pat domėjosi senąja grafika, LDK bajorijos meniniais interesais, tyrinėjo Lietuvos bažnyčių paveldą. Šalia pagrindinio darbo VDA muziejuje, keletą metų dirbo ir Dailėtyros institute vyr. asistentu-metodininku rengiant programą „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kultūros savitumas“. Valentas parengė pirmąjį VDA leidyklos išleistą albumą, kuriame pristatė VDA muziejaus rinkiniuose saugomą senąją grafiką, paskelbė straipsnių teminiuose rinkiniuose, dalyvavo konferencijose, o pastaraisiais metais daugiausia bendradarbiavo istorijos ir kultūros žurnale „Žiemgala“.

V. Jankauskas

PRADŽIŲ PRADŽIA

Pirmieji Kauno meno mokyklos Mokytojų Tarybos protokolai (LLMA. F.61. Ap.1. B.1.)

Mokytojų tarybos posėdis 16 d. birželio 1922 m.

Perkeliami į aukštesnį skyrių.

1) Be pataisų perkelti į III kursą: Mikėnas, Paulauskas, Vaškevičius, Antinis, Laužadis, Samolevičius, Baltrušaitis ir Sidabras. Duotos pataisos: Barkauskaitė – braižyba ir perspekt., Kairiui – braiž. ir persp., Puišiu – braižyba, Rajekui – braižyba, Leonui – braiž., ornam., akvar. ir persp., Pukštaitei – braiž. ir persp., Kibartui – braiž., ornament. ir akvar., Černiui – braižyba ir Diechteriovui – paišyba. Palikti antriems metams: Prankelevičių. Už neįmokėjimą pinigų už mokslą ir nelankymą pamokų išbraukti su teise stoti iš naujo bendrai su visais naujai įstojančiais: Virbickis, Mackevičaitė ir Eimutienė.

2) Be pataisų perkelti į II kursą: Tara-bilda, Stanikas, Josimas, Gudajtis, Voiciehavičius, Valeška, Kalpokas ir Žilevičaitė. Duotos pataisos: Baranovai – akvarelė, Kuperui – paišyba. Palikti antriems metams: Montvilas, Kimantaitė, Nomeika. Delei neužmok. pinigų už mokslą ir nelankymą pamokų išbraukti su teise stoti iš naujo: Grünberg, Jodeika, Lotožas, Rimkevičius, Berkovič, Aleksandravičaitė ir Dackevičius.

3) Iš III į IV kursą perkelti be pataisų: Šulcas, Kudokas, Košuba, Piščikas, Varasius, Šukys, Epšteinaitė, Jurkus, Kasperskis, Mikonis, Buračius, Vitortas, Šumauskas. Duotos pataisos: Vizgirdui – persp., braižyba ir akvarelė, Barkauskui – persp. ir akvarelė, Rauklys – paišyba, Naudzius – persp., ornam. ir akvar., Jasiukynas – braižyba, Pautienius – braižyba. Antriems metams palikti – Banajtis, Vasiliauskaitė, Jakobsonas ir Remeika.

Pagirimo lapai pripažinti: III sem. – Šukiui, II sem. – Antiniui ir I sem. Josimui ir Žilevičaitėi.

Vienožinskio pareikšta atskira nuomonė dėl būtino davimo pagirimo lapo III sem. mokiniui Kasperskiui, kaipo, jo supratimu, daugiausia mene pasireiškusių ir paišyboje sibrėndusių mokinį.

Mokytojai.

Be esamųjų mokytojų mutarta kviesti busimuoju Meno Mokyklon dar sekan-

ARCHYVAI

čius: A. Varną paišybai ir tapybai dėstyti, A. Blažį – skulptūrai, P. Galaunę perspektyvai. Mokytoją Galdiką siūsti 1 metų grafikos studijoms Vokietijon, kad grįžęs galėtų vesti grafikos studiją. Mokyt. Didžioką siūsti 1 metų dekoracijos studijoms į Vokietiją, kad grįžęs galėtų vesti dekoracijos studiją.

Mokykla.

Jeigu Švietimo Ministerija sumanytų pakęsti būsimai Meno Mokyklai mokytojų sąstatą ar direktorį – nutarta tą dalyką pavesti visuotinam L.M.K.D Plastikos sekcijos susirinkimui ir elgtis sulig sekcijos nutarimo.

Metodai.

Principe nutarta paruošiamajam skyriuje paišyba dėstyti vienam mokytoju, bendrojo mene lavinimosi (I) skyriuje – paišyba ir tapyba dės[ty]ti visi paišybos ir tapybos mokytojai mainydamiesi kas 2 savaiti (Vienožinskis, Varnas ir Kalpokas).

Butas.

Kadangi Minist. Kabinetas atmetė projektą statyti Meno Mokyklai namą, reikalauti perduoti Mokyklai namus ant Mickevičiaus g. N2. Jei šis ar kitas mokslui tinkamas butas nebus duotas – mokslo nepradėti.

J. Vienožinskis pirmininkas

Ign. Šlapelis

V. Didžiokas

J. Šileika

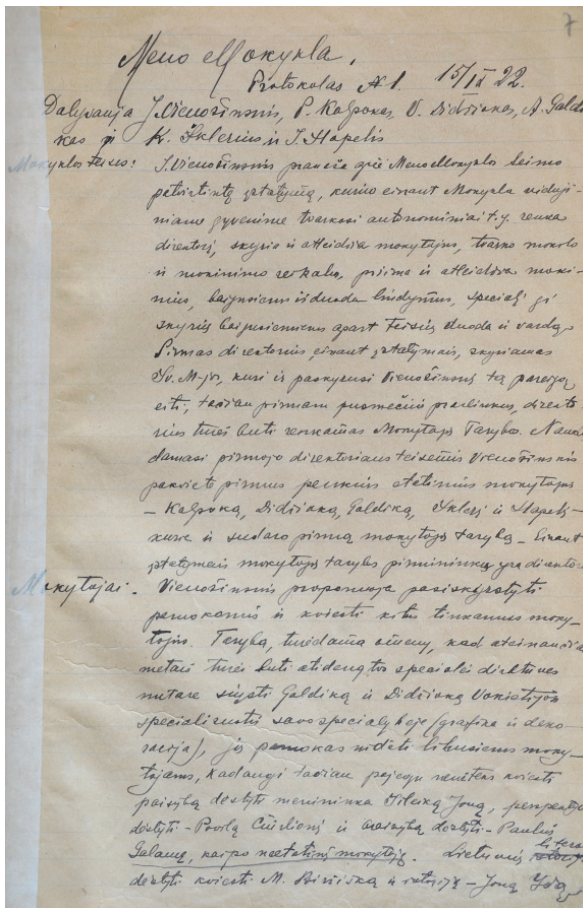
Meno Mokykla

Protokolas N.1 15/IX 22.

Dalyvauja J. Vienožinskis, P. Kalpokas, V. Didžiokas, A. Galdikas, K. Šklerius ir I. Šlapelis.

Mokyklos teisės.

Vienožinskis praneša apie Meno Mokyklos Seimo patvirtintą įstatymą, kuriuo einant Mokykla viduriniame gyvenime tvarkosi autonomiškai, t. y. renka direktorį, skyria ir atleidžia mokytojus, tvarko mokslo ir mokinio reikalus, priima ir atleidžia mokinius, baigusius išduoda liudymus, specialį gi skyrių baigusiesiems apart teisių duoda ir vardą. Pirmas direktorius einant įstatymais, skyriamas Šv. M-jos, kuri ir paskyrusi Vienožinskį tą pareigą eiti, tačiau pirmam pusmečiui praslunko, direktorius turi būti renkamas Mokytojų Tarybos. Naudodamasi pirmojo direktoriaus teisė-

mis Vienožinskis pakvietė pirmus penkius etatinius mokytojus – Kalpoką, Didžioką, Galdiką, Šklerį ir Šlapelį – kurie ir sudaro pirmą mokytojų tarybą. Einant įstatymais mokytojų tarybos pirmininku yra direktorius.

Mokytojai.

Vienožinskis proponuoja pasiskirstyti pamokomis ir kviesti kitus tinkamus mokytojus. Taryba, turėdama omeny, kad ateinančiais metais turės būti atidengtos specialės dirbtuvės, nutarė siūsti Galdiką ir Didžioką Vokietijon specializuotis savo specialybėje (grafika ir dekoracija), jų pamokas uždėti likusiems mokytojams, kadangi tačiau pajėgu neužteks, kviesti paįšybą dėstyti menininką Šileiką Joną, perspektyvai dėstyti – Povilą Čiurlionį ir braižybą dėstyti – Paulių Galaunę, kaip neetatinį mokytoją. Lietuvių literat. dėstyti kviesti M. Biržišką ir istoriją – Joną Yčą. Paįšybą ir Tapybą nutarta dėstyti Vienožinskiui, Kalpokui ir Šileikai pakaitomis, t. y. pasimainant semestrus kas dvi savaiti. Akvarele dėstys K. Škleris, kuris teipogi imasi metodiką dėstyti. Dėl skulptūros – šis klausimas atidedamas, nes laikinai buto sąlygos neleidžia skulptūros dėstyti, gi naujo buto gavima[s] neužtikrintas.

Mokiniai.

Mokiniais nutarta priimti be kvotimų buvusiuos Paįšybos Kursų mokinius perkėlus juos vienu semestru žemiaus, t. y. II semestrą skaityti I, III – antruojū ir t. t.

Naujai įstojantiems paskirti kvotimui rugsėjo mėn. 25, 26 ir 27 dieną. Mokslą pradėti 2 d. spalį mėn. Rengiamajame skyriuje dėlei buto stokos mokslo laikinai nepradėti.

J. Vienožinskis

Ign. Šlapelis, K. Sklerius, J. Šileika, V. Didžiokas

Nauja meno daktarė

Sandra Mockutė-Cicėnė

Sandra Mockutė-Cicėnė yra šiuolaikinio lietuviško tapatumo madoje dizainerė ir tyrėja. Dizainerė daugiau nei du dešimtmečius vysto LueL mados prekės ženklą, nuolatos dalyvauja tarptautinėse pagrindinėse mados parodose ir konferencijose. Dalyvauja įvairiuose užsienio meno, teatro ir tarptautinių mados prekės ženklų projektuose. Neseniai Lietuvos kultūros tarybos projekte „Dizaino sparnai“, kaip mentorė ir viena iš projekto ambasadorių, padėjo jauniems talentams ir Lietuvos verslams kurti tvarius dizaino sprendimus. Dizainerė domisi mados meno ir technologijų sankirtomis, mados formos

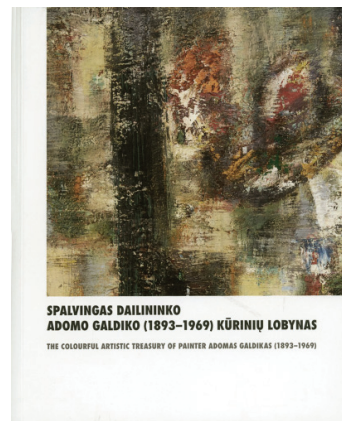

kaita skaitmenizacijos įtakoje bei mados prekės ženklų vystymo praktikomis. 2023 m. gruodžio 15 d. apgynė meno projektą: „Lietuviško mados prekės ženklų tapatumas: atpažįstamų ir naujai įprasminimų kodų paieška“.

Trumpai

• 2023 m. gruodžio 23 d. Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymu ir Lietuvos Respublikos Seimo statutu bei atsižvelgdamas į Seimo Kultūros komiteto teikimą, pritarė Valstybinės kultūros paveldo komisijos narės VDA doc. dr. Vaidutės Ščiėglienės skyrimui šios komisijos pirmininke. Tai bus antroji V. Ščiėglienės kadencija šiose pareigose • 2023 m. gruodžio 22 dieną Vilniaus dailės akademija ir Lietuvos mokslo taryba pasirašė sutartį naujam projektui vykdyti pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos skelbtą kvietimą, parengtą vadovaujantis „Programos „Universitetų ekselencijos iniciatyva“ administravimo tvarkos ir finansavimo sąlygų aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-940 „Dėl 2022–2030 m. plėtos programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtos programos pažangos priemonės Nr. 12-001-01-01-01 „Gerinti mokslo ir studijų aplinką“ aprašo patvirtinimo“. Programos „Universitetų ekselencijos iniciatyva“ tikslas – stiprinti Lietuvos universitetų MTEP kokybę, pasirinktose kryptyse pritraukiant ir ugdati tyrėjus, didinant nacionalinės ir tarptautinės svarbos aukšto lygio mokslo (meno) rezultatų skaičių ir pritraukiant išorinį MTEP finansavimą. Projektui įgyvendinti planuojama skirti finansavimo suma visam Projekto įgyvendinimo laikotarpiui yra 3 310 000 Eur. Projekto metu Vilniaus dailės akademijoje bus kuriamas tarpdisciplininis Naujojo Europos Bauhauzo – meno tyrimų centras fundamentiniams ir taikomiesiems MTEP moksliniams / meniniams tyrimams vykdyti. Šiuo tikslu pritraukti aukšto tarptautinio lygio mokslininkai / menininkai iš Lietuvos, Lenkijos, Estijos, Islandijos, JAV ir kitų šalių: dr. Inga Valentiniėnė, dr. Aldis Gedutis, dr. Kęstutis Lekeckas, dr. Jerzy Lucjan Smardzewski, dr. Jūratė Tutlytė, prof. Gediminas Urbonas, dr. Kęstutis Zaleckis, dr. Triin Jerlei, dr. Ieva Blinstrubienė, dr. Kęstas Kirtiklis, Jan Georg Glöckner, Nomedas Urbonienė, Viltė Adomavičiūtė, Sandra Kasperavičienė, Ieva Laskevičiūtė • Sausio 15–19 dienomis Vilniaus dailės akademijoje vyko tarptautinės KUNO tinklo dirbtuvės „Intersections – Streaming and performance art“. Dirbtuvių metu dalyviai susipažino su performanso meno lauku, gyvo transliavimo ypatybėmis bei tam reikalinga techninė ir programine įranga. Dirbtuvių dalyviai nagrinėjo VDA Vilniaus fakulteto erdves, diskutavo ir plėtojo savo idėjas, o paskutinę dirbtuvių dieną transliavo performansus per transliavimo platformą twitch. Dirbtuves organizavo ir vedė įvietinto meno ir scenografijos katedros dėstytojas, menininkas-tyrėjas Vyginas Orlovas kartu su menininke-tyrėja, performanso menininke, kuratore Daina Pupkevičiūtė, šokėju,

K N Y G O S

Spalvingas dailininko Adomo Galdiko (1893–1969) kūrinių lobynas. 2023
Sudarytoja Daiva Lukšienė

Iš Žemaičių muziejaus „Alka“ rinkinių parengtos kilnojamos parodos katalogas. Muziejuje „Alka“ saugomas gausus Adomo Galdiko dailės kūrinių ir asmeninių daiktų rinkinys, kuris kultūros mecenatės Beatricės Kleizaitės-Vasaris pastangomis 2002 m. buvo pargabentas iš JAV. Šiame rinkinyje esančią dailės kolekciją sudaro 2947 kūriniai, daugiausia išėivijoje sukurti piešiniai, eskizų albumai, bloknotai, paveikslai. Dar 2018 m., pažymint A.Galdiko 125-ąsias gimimo metines, buvo parengta kilnojamoji paroda, supažindinanti visuomenę su šiuo muziejuje saugomu dailininko palikimu. Nuo 2022 m. ši paroda tapo ilgalaikė ir keliauja per įvairius Lietuvos muziejus.

performanso menininku, renginių organizatoriumi Povilu Bastčiu (dar žinomu kaip drag karalienė Miss Plastica) ir transliuotoja, twitch partnere ir edukatore iš Švedijos Stephanie (dar žinoma kaip Apollolol). Dirtuvėse dalyvavo studentai iš VDA bei Norvegijos, Švedijos, Suomijos, Danijos, Latvijos, Estijos ir Čekijos aukštųjų meno mokyklų • Lietuvos mokslo tarybos rengiamame podoktorantūros stažuocių konkurse, skirtame skatinti novatoriškus mokslinius tyrimus ir jaunųjų mokslininkų kvalifikacijos kėlimą, finansavimą laimėjo 4 iš 5 mokslininkų, pasirinkusių stažuotis Vilniaus dailės akademijoje: dr. Tomas Rimkus (Klaipėdos universitetas), dr. Tomas Riklius (Vilniaus universitetas), dr. Viktorija Rimaitė-Beržiūnienė (Vilniaus universitetas, TPSMI) ir dr. Marija Griuniuk (UCC Nordsjælland, Danija) •

LIETUVIŲ DAILININKAI

Grafikė Irena Kazianaitė-Žviluivienė (g. 1944 01 24).